

EUROPOS KOMISIJA
Žmogiškųjų išteklių ir saugumo generalinis direktoratas

PENSININKO MIRTIES ATVEJU TAIKOMOS NUOSTATOS

VISA NAUDINGA INFORMACIJA

Artimojo mirtis – sunkus gyvenimo etapas. Iš vėžių išmušančią netektį lydi įvairūs administraciniai formalumai ir finansiniai padariniai, apie kuriuos galbūt niekada nepagalvota.

Padėtis dar sudėtingesnė šeimoms, kurios nežino, kaip veikia Europos Komisija.

Šis informacinis leidinys parengtas Komisijos pensininkams ir jų artimiesiems.

Čia paaiškinama viskas, ką daryti mirus pensininkui (remiantis [Tarnybos nuostatais](#)).

KĄ INFORMUOTI EUROPOS KOMISIJOJE?

Pensijų tarnyba atsiųs teisių turėtojams reikiamą informaciją:

- užpildytinus dokumentus: asmens ir banko duomenų formas;
- informaciją apie pateiktinus dokumentus: mirties liudijimą ir, jei taikoma, palikimo reikalus tvarkančio notaro duomenis;
- naudingą informaciją apie tarnybas, į kurias gali kreiptis teisių turėtojai (Ligonių kasa, Socialinė tarnyba).

PMO tarnybos

Tel. +32 229 11 111

TURINYS

1.	SVARBU ATNAUJINTI ASMENS DUOMENIS	3
2.	KOKIŲ VEIKSMŲ PAPRASTAI REIKIA IMTIS MIRTIES ATVEJU?	3
3.	KOKIUS DOKUMENTUS REIKIA PATEIKTI EUROPOS KOMISIJAI?	3
4.	AR INSTITUCIJA PRISIDEDA PRIE LAIDOJIMO IŠLAIDŲ APMOKĖJIMO?	4
5.	KAS ATSTITINKA SU MIRUSIOJO PENSIJA?	4
6.	KAIP GAUTI MAITINTOJO NETEKIMO PENSIJĄ?	4
7.	KAIP GAUTI NAŠLAIČIO PENSIJĄ?	5
8.	KAS ATSTITINKA SU INSTITUCIJOS MOKAMOMIS ŠEIMOS IŠMOKOMIS?	5
9.	AR SVEIKATOS DRAUDIMAS IŠLIEKA?	6
10.	FINANSINĖ GRĮŽIMO Į KILMĖS VIETĄ PARAMA	6
11.	MAITINTOJO NETEKĖS SUTUOKTINIS, NAŠLAIČIAI IR MOKESČIAI	7
12.	PSICHOSOCIALINĖ PARAMA	7

1. SVARBU ATNAUJINTI ASMENS DUOMENIS

Iškilus būtinybei Komisija turi galėti susisiekti su jumis arba jūsų artimaisiais. Todėl itin svarbu nuolat atnaujinti savo asmens duomenis: namų adresą, asmeninio telefono numerį, asmens, į kurį reikėtų kreiptis įvykus nelaimingam atsitikimui, telefono numerį ir kt.

Kad pakeistumėte norimą informaciją, tereikia prisijungti prie šių duomenų bazės (<http://www.cc.cec/SYSPER2/per/viewPerson.do#>). Jūsų duomenys bus tvarkomi konfidencialiai.

Apie tai taip pat galite informuoti PMO telefonu +32 229 11 111.

2. KOKIŲ VEIKSMŲ PAPRASTAI REIKIA IMTIS MIRTIES ATVEJU?

Įstatymai kiekvienoje šalyje gali būti skirtingi, tačiau mirties atveju paprastai reikia atlikti šiuos veiksmus:

- kreiptis į laidojimo paslaugų įmonę dėl laidotuvių organizavimo. Įmonės darbuotojas padės jums išspręsti daug klausimų;
- informuoti atitinkamas įstaigas: savivaldos institucijas, konsulatą, Komisiją ir kt.;
- paprašyti kompetentingos institucijos išduoti mirties liudijimą. Paprastai tuo gali pasirūpinti laidojimo paslaugų įmonė;
- paprašyti mirtį konstatavusio gydytojo išduoti liudijimą, kuriame būtų nurodyta mirties priežastis;
- kreiptis į notarą dėl su paveldėjimu susijusių veiksmų.

3. KOKIUS DOKUMENTUS REIKIA PATEIKTI EUROPOS KOMISIJAI?

Socialinei tarnybai nedelsdami pateikite:

- mirties liudijimą ir, jei taikoma, civilinę būklę mirties momentu įrodantį dokumentą;
- maitintojo netekusio sutuoktinio ir išlaikomų našlaičių asmens duomenis ir banko rekvizitus, užpildydami teisės subjekto ir finansinių rekvizitų formas, kurias jums atsiųs socialinė tarnyba arba kurias galima parsisiųsti spustelėjus šias nuorodas:
 - o https://commission.europa.eu/publications/financial-identification_Lt
 - o https://commission.europa.eu/publications/legal-entities_Lt;
- visų teisėtų paveldėtojų tapatybės kortelių kopijas;
- pažymą apie išlaikomo vaiko, kuriam darbuotojo mirties momentu yra 18–25 metai (imtinai), lankomą švietimo įstaigą, jei vaikas tebėra išlaikomas. Atkreipkite dėmesį į tai, kad šią pažymą reikės pateikti kiekvienais metais.

4. AR INSTITUCIJA PRISIEDA PRIE LAIDOJIMO IŠLAIDŲ APMOKĖJIMO?

Mirties atveju pagal bendrąją sveikatos draudimo sistemą (BSDS) numatyta 2 350 EUR išmoka laidojimo išlaidoms padengti.

NB. Iš laidojimo išmokos negali būti kompensuojamos BDS nario mokėtinos sumos, nebent narys arba jo teisėti paveldėtojai, jei narys yra mirusysis, su tuo sutinka.

Kompetentinga tarnyba

PMO. BDS. Laidojimo išmoka

Adresas korespondencijai: Commission européenne / RCAM - Indemnité funéraire - 1049 Bruxelles

Telefonas **+32 229 11 111**

nuo 9.30 val. iki 12.30 val.

E. paštas PMO-RCAM-BRU-FRAIS-FUNERAIRES@ec.europa.eu

Komisijos viduje:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/staff/FR/health/specific-events/Pages/funeral-expenses.aspx?ln=fr>

5. KAS ATSITINKA SU MIRUSIOJO PENSIJA?

Maitintojo netekusiam sutuoktiniui arba išlaikomiems vaikams mirusiojo pensija mokama toliau – iki trečio mėnesio, einančio po mėnesio, kurį mirė darbuotojas, pabaigos. (Tarnybos nuostatų 70 straipsnis)

Jei maitintojo netekusio sutuoktinio arba išlaikomo (-ų) vaiko (-ų) nėra, ši išmoka nemokama.

Kompetentinga tarnyba

PMO. Pensijos

Telefonas **+32 229 11 111**

6. KAIP GAUTI MAITINTOJO NETEKIMO PENSIJĄ?

Maitintojo netekimo pensija skiriama tam tikromis sąlygomis ([Tarnybos nuostatų VIII priedo 4 skyrius](#)):

- mirusiojo sutuoktiniui, jei:
 - oficiali santuoka sudaryta iki išėjimo į pensiją ir truko bent 1 metus;
 - oficiali santuoka sudaryta po išėjimo į pensiją ir truko bent 5 metus;
- pakartotinai nesusituokusiam buvusiam sutuoktiniui, kuris gali įrodyti turėjęs teisę iš mirusiojo gauti išlaikymo išmoką mirties momentu.

Nesusituokusiems registruotiems partneriams šiuo atžvilgiu taikomos tokios pat nuostatos kaip ir sutuoktiniams tik tuo atveju, jei partnerystė atitinka visas [Tarnybos nuostatų VII priedo 1 straipsnyje](#) nustatytas sąlygas, ypač jeigu partneriai negalėjo oficialiai susituokti valstybėje narėje.

Prašymą skirti maitintojo netekimo pensiją:

- reikia būtinai pateikti mirties metais, nes priešingu atveju ši teisė bus prarasta ([Tarybos nuostatų VIII priedo 42 straipsnis](#));
- ji pradeda mokėti nuo ketvirtą mėnesio, einančio po mėnesio, kurį asmuo mirė, arba nuo pirmo mėnesio po mirties, jei pensijos mokamos buvusiam sutuoktiniui;
- mokama ne kiekvieno mėnesio 15 d., kaip atlyginimas, bet mėnesio pabaigoje;
- nebemokama, jeigu sudaroma nauja santuoka.

Kompetentinga tarnyba

PMO. Maitintojo netekimas

Telefonas **+32 229 11 111**

nuo 9.30 val. iki 12.30 val.

E. paštas PMO-SURVIE@ec.europa.eu

Komisijos viduje:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/staff/fr/family/survivors-pension/Pages/index.aspx>

7. KAIP GAUTI NAŠLAIČIO PENSIJĄ?

Našlaičio pensija skiriama vaikams, kurie mirties momentu tebėra išlaikomi, ir mokama vėliausiai iki 26-ojo gimtadienio, jei jie yra studentai arba lanko profesinio mokymo kursus. ([Tarybos nuostatų 80 straipsnis](#))

Jei vaikas turi negalią, pensija tam tikrais atvejais gali būti mokama ir po 26-ojo gimtadienio (žr. [Tarybos nuostatų VII priedo 2 straipsnyje](#) nustatytas sąlygas).

Kompetentinga tarnyba

PMO. Maitintojo netekimas

Telefonas **+32 229 11 111**

nuo 9.30 val. iki 12.30 val.

E. paštas PMO-SURVIE@ec.europa.eu

Komisijos viduje:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/staff/FR/family/survivors-pension/Pages/children.aspx>

8. KAS ATSITINKA SU INSTITUCIJOS MOKAMOMIS ŠEIMOS IŠMOKOMIS?

Jei maitintojo netekusiam sutuoktiniui skiriama maitintojo netekimo pensija, šeimos išmokos už vaikus, turinčius teisę gauti našlaičio pensiją, jam bus mokamos tokiomis pačiomis sąlygomis, kokios taikytos mirusiajam. Išlaikomų vaikų išmoka bus padvigubinta, taikant [Tarybos nuostatų 67 straipsnį](#).

Kompetentinga tarnyba

PMO. Pensijos. Šeimos išmokos

Telefonas **+32 229 11 111**

nuo 9.30 val. iki 12.30 val.

E. paštas PMO-PENSIONS-ALLOCATIONS-FAMILIALES@ec.europa.eu

9. AR SVEIKATOS DRAUDIMAS IŠLIEKA?

Maitintojo netekimo pensiją gaunantis sutuoktinis, kuris nebuvo savarankiškas BSDS narys, netekęs maitintojo automatiškai tampa pagrindiniu BSDS nariu. Iš tiesų narystė BSDS yra privaloma, o apdraustojų įmoka apskaičiuojama remiantis maitintojo netekimo pensija.

Jei maitintojo netekimo pensijos gavėjai, kurie jau yra apdrausti socialiniu draudimu, pageidauja, jie gali toliau naudotis tos sistemos draudimu, o BSDS draudimu naudotis papildomai. ([Tarnybos nuostatu 72 straipsnis](#))

https://myintracomm.ec.europa.eu/staff/FR/health/insurance/Pages/membership.aspx?ln=fr#staff_ase

Kompetentinga tarnyba

PMO. Bendroji sveikatos draudimo sistema (BSDS)

Telefonas **+32 229 11 111**

nuo 9.30 val. iki 12.30 val.

Komisijos viduje: <https://webgate.ec.europa.eu/staffcontact/app/#/staff/Membership/form>

10. FINANSINĖ GRĮŽIMO Į KILMĖS VIETĄ PARAMA

Asmenims, kurių tarnyba Komisijoje baigėsi per trejus metus iki mirties dienos, kompensuojamos mirusiojo ir jo teisėtų paveldėtojų daiktų perkraustymo iš paskutinės darbo vietos į kilmės vietą arba į lygiaverčią arba mažesniu atstumu nutolusią vietą išlaidos.

Kompensuotinos išlaidos nustatomos pagal iki persikraustymo pateiktą sąmatą ir apmokamos gavus atsakingos tarnybos sutikimą.

<https://myintracomm.ec.europa.eu/staff/FR/working-conditions/benefits/Pages/removal-expenses.aspx>

Kompetentinga tarnyba

PMO pensijos. Su tarnybos pabaiga susijusios teisės

Telefonas **+32 229 11 111**

E. paštas PMO-DEPARTURE-RIGHTS@ec.europa.eu

11. MAITINTOJO NETEKĘS SUTUOKTINIS, NAŠLAIČIAI IR MOKESČIAI

Už paveldėtą mirusiojo kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą paveldėtojai moka paveldimo turto mokestį. Informacijos apie tai jums suteiks paveldėjimo reikalus tvarkantis notaras, kurį galite pasirinkti savo nuožiūra.

Maitintojo netekęs sutuoktinis ir išlaikomi vaikai nuo ES institucijų mokamos pensijos turi mokėti Bendrijos mokestį. Šioms Bendrijos mokesčiu apmokestinamoms pensijoms netaikomi jokie nacionaliniai ES valstybių narių mokesčiai.

Šis atleidimas nuo mokesčių neatleidžia nuo prievolės pensijos gavėjo gyvenamosios vietos šalyje pateikti metinę mokesčių deklaraciją.

Galite kreiptis konsultacijos į teisinį konsultantą.

Kompetentinga tarnyba

PRIĖMIMO TARNYBA

Telefonas **+32 2 29 66600** (dirba nuo pirmadienio iki penktadienio, nuo 9 val. iki 12 val. ir nuo 14 val. iki 16 val.)

E. paštas HR-BXL-WELCOME-OFFICE@ec.europa.eu

12. PSICHOSOCIALINĖ PARAMA

Ypatingų sunkumų atveju socialiniai darbuotojai gali suteikti šeimoms psichosocialinę paramą.

Mūsų tikslas – per fizines ar internetines konsultacijas kartu ieškoti tinkamiausių sprendimų mūsų institucijoje ir (arba) bendradarbiaujant su išorės tarnybomis.

Raginame kreiptis pagalbos nelaukiant, kol sunkumai taps nepakeliami. Tai pirmas žingsnis, padėsiantis tuos sunkumus įveikti.

